

יומן

התייעלות או התעללות
שלחתם את הילד למעון של משרד התמ"ח כדי שתוכלו לצאת לעבודה? יש לכם כשיו עבודה נוספת: לנסות להשיג את ההגנה שמגיעה לכם. אורית רוזנברג

מחר במקור ראשון

דיוקן

בת הרב
סרט חדש קיבץ שלוש בנות רבנים, וניסה להבין אם עזבו את הדת למרות הציפיות של הסביבה, או דווקא בגללן. אלישיב רייכנר

מוצג

צנועה וקולעת
דרכה של הכדורסלנית נעמה שפיר מספסלי אולפנית "אמונה" בטבריה אל ספסלי ליגת כדורסל המכללות בארצות הברית. מוצג בגיליון על הכוח הנשי. בתאל חכם

ספורט

הקרב האחרון
ג'ו פרייזר, אלוף העולם לשעבר באגרוף במשקל כבד, ניהל בשנות ה-70 מול מוחמד עלי את אחת מיריבויות הספורט הגדולות בכל הזמנים. השבוע הוא נפטר מסרטן. אריק אנגל

יוזמה לאחר פרסום דו"ח הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית על הגרעין האיראני:

ארצות הברית החלה לפעול להחרפת הסנקציות על טהראן

בוושינגטון החלו במגעים מול המדינות החברות במועצת הביטחון של האו"ם כדי להכביד את הלחץ על אחמדינג'אד רוסיה אמרה כי לא תתמוך בהידוק הסנקציות ■ ישראל בתגובה רשמית לדו"ח סב"א: "על הקהילייה הבינלאומית לעצור את המרוץ האיראני לנשק גרעיני, שמסכן את שלום העולם והאזור" ■ בכיר בצבא האיראני "הכור בדימונה, אחת המטרות"

אמנון לורד

לא יכולים להסתתר

ספק אם מנהיגי העולם המערבי יחלו לדו"ח כל כך בודח ובוטה שלא מתיר להם חופש תמרון באמצעות תביעות טריוויות דיפלומטיות לסגת מהמסקנות הברורות. לנגד עיניהם מתחמשת איראן בעלת המשטר האיסלאמיסט בנשק ההשמדה הזמני האולטימטיבי. כי ומה הם עשו בשנים האחרונות, כאשר מדינת ישראל בעיקר ניסתה להועיקם? הם הושיטו יד לדיאלוג של פייסנות, כפי שעשה הנשיא אובמה בחודש מרס 2009 מיד לאחר שבעטו לנשיאות. או שהם עסקו בהכחשת המציאות. האמצעי התקופי ביותר להכחשת המציאות היה הפטנט הפלשטיני של הנשיא אובמה. הוא לא קיבל את האסטרטגיה של ראש הממשלה נתניהו שאמר באופן ברור: איראן תחולה; כל התקרנות לשלום מותנית בנטרול הגרעין האיראני. עמ' 8

צביקה קליין, איתי אליצור, ואסף גבור

ה"ב אמרה אמש כי החלה במגעים להטלת סנקציות נוספות על איראן. מרק טונר, דובר מחלקת המדינה האמריקנית אמר בתגובה לדו"ח סב"א כי "אלה האשמות חמורות מאוד". הוא עדיין שאנשי לשכתו של הנשיא אובמה צפויים "להיוועץ עם בני ברית ומר"י נות שתופות בכדי לבחון דרכים להפעלת לחץ על איראן". בתדרוך לכתבים הוסיף טונר כי וושינגטון שוקלת "מגוון רב ליקה של דרכי פעולה" נגד הרפובליקה של איראן. "אני לא רוצה לשלול כל שיטת פעולה אפשרית" אמר והוסיף כי צעדים חד צדדיים אפשריים כהחלט. המושך בעמ' 2-3

שוקל "מגוון של דרכי פעולה" נגד טהראן. אובמה, אתמול צילום: אי.פי.

ד"ר אלי כרמון

סכנה לשלום העולם

הן התוצאות המעשיות של פרסום דו"ח סב"א המודיע באופן גלוי שלאיראן יש תכנית גרעינית צבאית? הממשל האמריקאי מפגין איפוק. ישנו דיבור על סנקציות חמורות יותר מהקיימות, אולם אותה נשימה נשללת האפשרות לעיצומים על הבנק המרכזי ועל תעשיית האנרגיה באיראן, שהם הכלים החשובים ביותר להתקרנות הפרויקט הגרעיני. גם מכיוון אירופה התגובות מינוריות יחסית, ואילו רוסיה וסין דבקו בעמדה הפשרה. למעלה מ-100 מיליון איש פרו-רוסקים, לי, למרות שסין תמכה בסנקציות הקודמות, בד בבד עם הטלתן הגדילה בארבעים אחוז את יבוא הנפט מאיראן, מה שמחוק את הרפובליקה האיסלאמית, ככלכלית ופוליטית. המאמר המלא בעמ' 8

מתחזקים הקשרים החשאיים בין ישראל למדינות במפרץ הפרסי

במקום לדבר עם ארה"ב באופן ישיר. הגורמים המדיניים מציינים את ההסכם להשבתו של האוהד האמריקני ישראל, אילן גרפל באחת האוניברסיטאות הגולות לתופעה. "מרבית באוהד שחקן ישראל והן אמריקה, פעלו לשיפור יחסיהן, שר ההגנה פנטה אפילו ביקר בקודו על מנת לשרוד אותו ולא הצליח. המצרים העריפו לתת אותו לנר דבר שמתפרש כהשגה. זה לא מוקי". הם סירבו למסור פרטים על המדינות הספציפיות בהן מדובר ועל מותח הקשרים, על מנת לא לפגוע באינטרסים חוץ-מדיניים של ישראל. עם זאת, נראה, כי יש קשר בין ההתפתחות חיות הללו לבין הדאגה המתפתחת של ישראל ושל המדינות הנחשבות מתונות בעולם הערבי, מפני איראן.

לשליטים הערביים שאינם יכולים לסמוך על וושינגטון. מובאריח היה בהן בדידת של אמריקנים במשך שנים והם כידוע הובילו לסילוקן מן הבמה. קראפי חיסל את תכנית הנשק הלא קונבנציונלי, עוב את התורף ושיתף פעולה עם המערב. רב. למרות זאת, נסופו של דבר במערב בנו גם בו. איוה מסר זה נתן לשליטים החדשים? שאל אחד הגורמים המדיניים. עמיתו הוסיף כי כפועל יוצא מהחולשת אמריקה, מי שנתחזק הוא ישראל. לדבריו, שליטים ערביים מודים וקיים בחשאי את קשריהם עם ירושלים, שלא התערבה בתהליכים הפנימיים אצל שכתות. לדבריו, הם מניעים שישיראל היא גורם יציב באזור ולכן באים לדבר. במקרים אחרים אף העבירו מדינות אלה מסר לממשל האמריקני, דרך ישראל,

איראל כהנא

האירועים המהפכניים במדינות ערב חזקו את הקשרים בין ישראל לשכנותיה הערביות. כך מגלים מקורות מדיניים בכירים. לדבריהם, התהליך הבלתי צפוי התרחש כתוצאה משילוב של מספר גורמים אשר אחד המרכזיים שבהם הוא הפניית העורף האמריקנית למי שהיו בני בריתם באזור. מדובר בעיקר על מדינות במפרץ הפרסי בכללן ערב הסעודית שהיוקו בחשאי את הקשרים עם ישראל, אך ממשיתכונת בפומבי לשרד עסקים וייר. חיזק לתהליך הוא בראש ובראשונה נטישת הנשיא המצרי מובאריח והסיוע האמריקני להפלת קראפי. לדבריו המדינות המדיניות, "המדיניות הן הבהירה

המשבר הכלכלי ביוון: פפנדראו מפנה את הכסא

אחרי תקופה ארוכה של משברים פנים מדיניים ויחסים בעייתיים עם מנהיגי אירופה, הצהיר אתמול ראש ממשלת יוון, גורג' פפנדראו, בנאום טלוויזיוני (בתמונה) כי הוא מתפטר מתפקידו. למרות שטרם הודיעו ביוון רשמית על ראש הממשלה החדש, גורמים במפלגת השלטון העריכו כי לתפקיד ייכנס יו"ר הפרלמנט פיליפו פטליקוס, אשר הקים את המפלגה הסוציאליסטית יחד עם אבי שיל ראש ממשלת יוון הפורש

פרשנים בארה"ב: 'פליטת הפה' של אובמה על נתניהו עלולה לעלות לו בקול היהודי

4 עמ' <<<

היום: ההכרעה בערעורו של הנשיא לשעבר משה קצב

5 עמ' <<<

מאמר מערכת

לא יכולים להסתתר

האמצעי התקיף ביותר להכחשת המציאות באשר לגרעין האיראני היה הפטנט הפלשתיני של הנשיא אובמה. הוא לא קיבל את האסטרטגיה של נתינו שאמר באופן ברור: איראן תחילה. הנשיא האמריקני דרש את הקפאת הבניה ולימד את העולם שאין בעיה המסכנת את שלומה ובטחונה של האנושות יותר מדירות הנבנות ביו"ש. נראה שאת מחדליהם ניסו סרוקו ואובמה לכסות בעיתוי לא ראש ממשלת ישראל

בעקבות דו"ח סאב"א היא מיהדת אמריקה. ב־1973, ברעזי המש בר הקשים של ישראל כמו גם בשאלת יהודי ברית המועצות, התרוממו יהודי אמריקה על רג־ליהם האזרחיות בוכרם את הפניית העורף שלהם ליהודי אירופה בזמן השואה. אז הם איימו על הנשיא ניקסון ופעלו מול יריבים חד קים ביותר כמו הפנטגון וחברות הנפט; היום, כאשר הקונגרס ירי דותי ביותר לישראל הפנטגון הוא בעלת ברית, יהודי אמריקה שקר עים במדינתם השפע שלהם ודינם ומתמוגגים מ"האביב הערבי". אך אינם תובעים פעולה מאובמה. ישראל שהובילה את הקהילה הבינלאומית בחתרת נגד איראן, תודה חיבת לעמוס על שכמה את המשך הלחץ גם במישור הכלכלי וגם במישור הצבאי. אסור להיכנע לפחד המשתק מאימי בעלות בריתה של איראן הסובבות את ישראל בטילים. אגמנו לורד

נוכח האתגר האיראני שעשכיו הם כבר לא יכולים להסתתר מפניו, אלא גם בדרך טיפולם במשבר הכלכלי. בשתי החזיתות הוכחה צדקתו של ראש הממשלה נתניהו השנוא עליהם. אך אם בוגדנר תו של נשיא צרפתי היא תופעה שהישראלים כבר מקבלים בשוויון נפש; הרי יש לישראלים הרגל מגונה תמיד להיות מופתעים מחדש מהדורפרצופיות הגובלת בבוגרנות של האמריקנים. מיתוס הידידות הערכית העמוקה גובר על הכל. ההיסטוריה אינה מאשרת את הידידות ללא תנאי של האמי ריקנים. ההיפך, היא מלמדת כמו במלחמת יום כיפור, כי האמריק נים יודעים לשחק בישראל בצד גיות ובשרירות לב, לפי האינטרס היומי והשבועי שלהם. וזה מה שחוונו בשנתיים וחצי האחרות נות עם האפשרות לנושאיאיתו של אובמה לתפוצץ לנו בסוף פברואר. אבל אחת האכזבות הקשות בהקשר של האזעקה האיראנית

האמצעי התקיף ביותר להכחשת המציאות היה הפטנט הפלשתיני של הנשיא אובמה. הוא לא קיבל את האסטרטגיה של ראש הממשלה נתניהו שאמר באופן ברור: איראן תחילה; כל התקר מות שלום מותנית בנטרול הגרעין האיראני. אובמה, בפוה של החכם באדם, ניסה לדחוק את ישראל לפינה השית עליה אולטימטומים בנוגע לבניה מעבר לקו הירוק. הוא דרש את הקפאת הבניה ולימד את הער לם שאין בעיה המסכנת את שלר מה ובטחונה של האנושות יותר מירות הנבנות ביותרה ושומרון. נראה שאת מחדליהם ניסו הגי שיא סרוקי והנשיא אובמה לכסות בעיתוי לא מקי על ידי הסתה נגד ראש ממשלת ישראל. פליטות הפה העלובות והמעליבות שלהם נאמרו מול מיקרופונים פתוחים כתרגיל מכוון שכבר השתמשו בו לפנייהם. עליבותה של הנהגת הרמיק רטיות המערביות מתגלה לא רק

ספק אם מנהיגי הער לם המערבי ייחלו לדו"ח כל כך ברור ובוטה בנוגע לה תקדמות האיראנית אל סף היכולת הגרעינית. הר"ח הזה פשוט לא מתיר להם חופש תמרון באמצעות התי בטאויות דיפלומטיות לסגת מוד מסקנות הברורות. לנגד עיניהם מתחמשת איראן בעלת המשטר האיסלאמימטני בששק ההשמי דה ההמוני האולטימטיבי. ומה הם עשו בשנים האחרונות, כאשר מדינת ישראל בעיקר ניסתה להד עיקשם הם חושיון יד לדיאלוג של פייסנות, כפי שעשה הנשיא אוב מה בחודש מרס 2009 מיד לאחר השבעתו לנשיאות. או שהם עסקו בהכחשת המציאות. וזה להם סייען מצוין ברמותו של מחמד אל בר דעי, נביא הדמוקרטיה המצרית, ששימש אז כו"ח הסוכנות הבינ לאומית לאנרגיה אטומית, שמיסך את התקדמות האיראנים בעשן.

ד"ר אלי כרמון

סכנה לשלום העולם

דן, שייקשו לאמץ את המודל האיראני. נושא ההרתעה, עבור ישראל, יהפוך למסוכן וקשה הרבה יותר. סכנה מוחשית נוספת שאמי גם, ההסתברות ליציאתה לפועל קטנה יותר היא מפני קיצוניים בתוך משטר האייתולות. חלק מכידי המשטר האיראני אחוים בהשקפות דתיות אפוקליפסיות. כשפצצה גרעינית כיריהם, בני כולים להחליט מהו הרגע הנכון להביא להופעתו של "המהדי" המשיח המוסלמי.

ישראל מסוגלת להנחית מכה רצינית מאוד על הפרויקט האיראני, אולם הבעיה היא לא צבאית כמו שהיא פוליטית-אסטרטגית. במקרה של פעולה עצמאית, ישנה אפשרות למשבר רציני עם ארה"ב, מה גם שהאחרונה שולט במרחב האווירי בכיון איראן. מדיאג מכך הוא קרע ארוך טווח שעלול להיווצר בין העם הישראלי ליהודי לעם האיראני.

היכוח הציבורי בישראל בנושא התגובה הצבאית – שני ערך בשבועות האחרונים לקראת הופעתו של דו"ח סאב"א – הוא ויכוח לגיטימי. חלק מהסיבות להתעוררות היכוח הוא הניסיון לעורר איום, שירדן את ארה"ב לאולי גם את שתי המעצמות האחרות לנקוט באמצעים חמורים יותר נגד איראן. כרגע המדיניות הישראלית לא נחלת הצלחה, אך אולי בשבועות הקרובים הלחץ יגבר ויפעל את פעולתו. **ד"ר אלי כרמון הוא חוקר בכיר במכון למדיניות נגד טרור במרכז הבינתחומי הרצליה**

בסנקציות הקודמות, בד בכר עם הטלתן הגרילה בארבעים אחו את ייבוא הנפט מאירן, מה שמ חזק את הרפובליקה האיסלאמית, כלכלית ופוליטית. המשטר האיראני הוא משטר אגרסיבי שמעוניין לייצא את המהפכה שלו באמצעים של טרור, גרילה וחתרנות. אנו רואים את תוצאות האייראולוגיה הזו בלבנון, בצוה, בעירק ואף בתי-

המשטר האיראני הוא משטר אגרסיבי שמעוניין לייצא את המהפכה שלו באמצעים של טרור, גרילה וחתרנות. אין ספק שמטריה גרעינית תעניק למשטר האיראני חופש פעולה כמעט טוטאלי להרחיב את השפעתה נגד מדינות המפרץ

מן. אין ספק שמטריה גרעינית תעניק למשטר האיראני חופש פעולה כמעט טוטאלי להרחיב את השפעתה נגד מדינות המפרץ העשירות יותר מהקיימות, בחריין ותימן. בנוסף, ישנה סכנה מוחשית של הליכה בעקבות תכניתה הגרעינית בארצות אחרות, כגון טורקיה ויר-

ו"ח הסוכנות הבינ לאומית מארגיה אתר מית שותפרסם אתמול הוא דו"ח חמור. זו הפעם הראשונה בה סאב"א מודיעה באופן גלוי שלאיראן יש תכנית גרעינית צבאית, והוא מפרץ במידה רבה את קביעת קהילת המודיעין האמריקאית מ־2003, לפיה איראן 'עצרה את התכנית הגרעינית הצבאית שלה והמשיכה באורח חית'. הר"ח מוכיח ששלטונות איראן שחקו כל הזמן משחק כפול והיתלו בסוכנות ובמדינות העולם.

הר"ח גם מגלה שהמנכ"ל הקודם של סאב"א, המצרי מוחמד אל ברדעי, אחראי במידה רבה להסתרת מידע, ולמעשה גרם לכך שהתקדמות הגרילה של תכנית הגרעין התגלתה רק כעת, כשהיא על סף התממשות. איראני הרבר שמי שאחראי למחדל הוא נציג בכיר של מצרים, אות המ דינות המאוימות ע"י איראן כמי ודת התיכר. מהן התוצאות המעשיות של הפרסום? הממשל האמריקאי מפגין אפוק. ישנו ריבוע על סני קציות מורות יותר מהקיימות, אולם באותה נשימה נשללת האפשרות לעיצומים על הבנק המרכזי ועל תעשיית האנרגיה באיראן, שהם הכלים החשובים ביותר להתקדמות הפרויקט הגרעיני. גם מכיוון אירופה התי גובות מגיונות יחסית, ואילו רוסיה וסין דבקו במדינה הפשי רנית לפיה "יש להמשיך במשא ומתן". למעלה מכך: באופן פרוקסלי, למרות שסין תמכה

אבישי מזרחי

מוסר הולך ונעלם

בבשורה הגדולה שהביאה גוברדוק לעולם. גוברדוק ומחנכה השכילו שלא די 'לרבר עלי'; כדי להפוך אנשים צריך לעשות, לפעול ולתי רגל. התנגדות ממושכת מול ספי רים לא תוליד לברה שינוי, אלא רק גיוס כל הכוחות כולם. בנובר דוק ביקשו לתקן עולמות פנימיים ולא רק דרך אותיות ושינון מתמיד. התוכנה הזו הופכת את שיבת המור סר המתה למשבר רוח מרענן ורלוונטי טי מאוד; היא מציבה בפני מחנכי הדור הזה אתגרים חדשים וקוראת שלא להסתפק בדפי מקורות, כימי עיון ובהעברת מסרים דרך מנסרה שכלית בלבד, אלא להעביר את

פטירתו של שמואל בן ארצי, מי שכתב בערי גה ובגנעוטים מהולים בביקורת על שיבתו וערש נעוריו נוברדוק, מסמלת יותר מכל את שיקעתה של התקופה המרתקת ההיא. בן ארצי היטיב לתאר את דמותו של תלמיד הישיבה הרדיקאלית בה למד והתחנך. נוברדוק ביקשה לטלטל, להעסיר, להעביר את תלמידיה חזיות מוכוננות שר עצבו את אישיותם ואופיים הפנימי. בנוברדוק ביקשו להילחם ביצר לב האדם ולא בחלו כאין סוף תרגילי שבידה כדי לנצח את היצר.

בן ארצי שיתף את קוראיו בח ויות ההן; כיצד עוקרים אובת טבע המתגנבת ללב? איך נאבקים בכבוד מוויף המבקש להשתלט וכיצד פר עלת סגנונות יתרה על נפשו של תלמיד. התיאורים הקיצוניים של בן ארצי העניקו צבע וחיים לא סכולה הנכחדת והציפו הרדורים מחודשים על עיניהם וטיבה כיום. הם גנו מצריים; ניתן לתרגם את נהלות סגנונית כוז האם אקטיבי זם מידותי נתון את אותותיו יותר מן הלימוד החיצוני הלא תובעני המקובל כיום? האין אפשרויות הנהגות מניחותות נוברדוק מבלי להתמסר טוטאלית לשיטה? רבים טובים חבטו בשיטה ובררך. הם נוספו בבוגרי התנועה שכפרו בעיקר ואיברו עולם הזה ועולם הבא; טענו כלפי בית המוסר של נוברדוק שזאת דורך לגל הנצרות ורוחק אלים אמה ויותר מרהוה הטובה של היהדות, שרביה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. ברם, מבקרי התנועה לא חשו

פסוקים עוקרים אובת טבע המתגנבת ללב? איך נאבקים בכבוד מוויף המבקש להשתלט וכיצד פר עלת סגנונות יתרה על נפשו של תלמיד. התיאורים הקיצוניים של בן ארצי העניקו צבע וחיים לא סכולה הנכחדת והציפו הרדורים מחודשים על עיניהם וטיבה כיום. הם גנו מצריים; ניתן לתרגם את נהלות סגנונית כוז האם אקטיבי זם מידותי נתון את אותותיו יותר מן הלימוד החיצוני הלא תובעני המקובל כיום? האין אפשרויות הנהגות מניחותות נוברדוק מבלי להתמסר טוטאלית לשיטה? רבים טובים חבטו בשיטה ובררך. הם נוספו בבוגרי התנועה שכפרו בעיקר ואיברו עולם הזה ועולם הבא; טענו כלפי בית המוסר של נוברדוק שזאת דורך לגל הנצרות ורוחק אלים אמה ויותר מרהוה הטובה של היהדות, שרביה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. ברם, מבקרי התנועה לא חשו

מערכת מקור ראשון

בית קלוק, דרך מנחם בגין 116, תל אביב 61200, תד 20099 טל: 03-7777702

פקס מערכת: 03-7777702
 פקס הנהלה: 03-7777705
 פקס מנויים: 03-7777553
 מודעות: 03-9440362
 מוקד שירות לקוחות: 03-7777703

עורך ראשי שלמה ברציבי
עורך משנה אורי אליצור
יו"ר מקור ראשון 1999-2003 מייקל כריש ז"ל
מייסד הצופה ועורכו הראשון הרב מאיר בראין ז"ל
משנה למנכ"ל דוד שריקי
עורכים אסף גולן, הדר רביד
גרפיקה מיכל אוהננה, יעקב אשכנזי